

Stichting
Onderwijsgeschillen

Jaarverslag passend onderwijs

2024

Inhoudsopgave

Leeswijzer.....	4
Reflectie op 2024	6
Geschillencommissie passend onderwijs	12
Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring	21
Landelijke Arbitragecommissie samenwerkingsverbanden passend onderwijs.....	31
Geschillencommissie oogo-jeugdplan	34
Geschillencommissie oogo-ondersteuningsplan	35

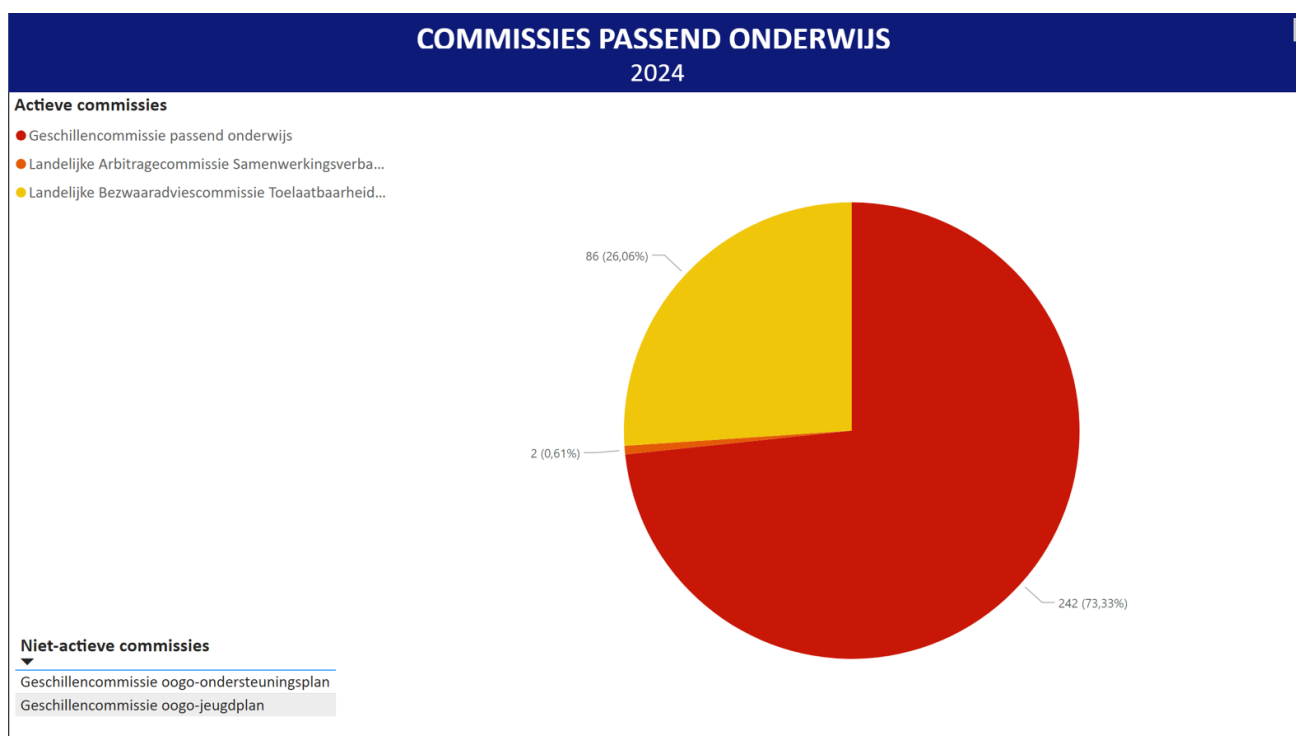
Leeswijzer

Dit jaarverslag van 2024 gaat over het rechtsgebied passend onderwijs. Onder passend onderwijs vallen de volgende commissies:

- ❖ Geschillencommissie passend onderwijs (GPO)
- ❖ Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT)
- ❖ Landelijke Arbitragecommissie Samenwerkingsverbanden passend onderwijs (LAS)
- ❖ Geschillencommissie oogo-jeugdplan
- ❖ Geschillencommissie oogo-ondersteuningsplan

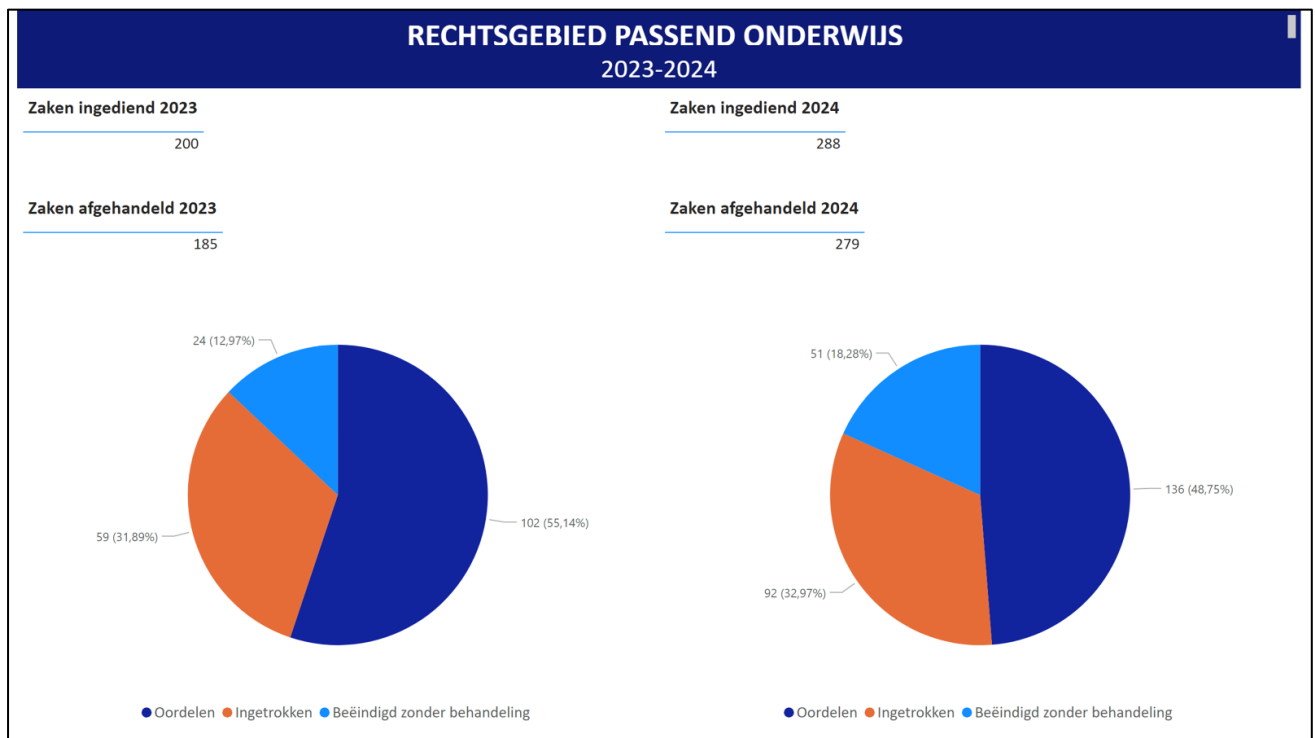
Coördinerend secretaris van de commissies, mr. Jolanda Nikkels

Overzicht commissies passend onderwijs

Toelichting: de grafiek toont het totaal aantal zaken dat in 2024 in behandeling is bij de betreffende commissies, inclusief nieuwe zaken uit 2024 en resterende zaken uit 2023.

Overzicht domein passend onderwijs 2023-2024

Reflectie op 2024

Reflectie op 2024 door mr. Jolanda Nikkels, coördinerend secretaris

2024: 10 jaar passend onderwijs en commissies

Inmiddels is het 10 jaar geleden dat de Wet passend onderwijs in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs in werking is getreden.¹ Het doel van passend onderwijs is dat alle leerlingen die extra ondersteuning in de klas nodig hebben een passende onderwijsplek krijgen. Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk leerlingen naar het regulier onderwijs gaan en zo min mogelijk leerlingen worden doorverwezen naar het speciaal onderwijs.

Met de Wet passend onderwijs werd tegelijkertijd een geschillencommissie ingesteld om ouders en leerlingen extra rechtsbescherming te bieden: de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO). De Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT) is door Onderwijsgeschillen ingesteld op verzoek van een aantal samenwerkingsverbanden. Samenwerkingsverbanden zijn wettelijk verplicht om een (bezwaar)adviescommissie te hebben voor de bezwaarschriftprocedure over een besluit over een toelaatbaarheidsverklaring.

Sindsdien heeft de GPO ruim 580 adviezen uitgebracht en de LBT zo'n 230. Om hierbij stil te staan, heeft op 16 september 2024 symposium "10 jaar GPO: doorpakken van de leerling" plaatsgevonden. De LBT heeft op 25 maart 2025 het symposium "10 jaar Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen" georganiseerd, dit is exact 10 jaar nadat zij haar eerste advies uitbracht.

Hoeveel adviezen hebben de GPO en de LBT in 2024 uitgebracht?

Aantal adviezen Geschillencommissie passend onderwijs

In 2024 heeft de GPO 93 adviezen uitgebracht. Dit zijn 19 adviezen meer dan in 2023. Elk jaar stijgt het aantal zaken bij de GPO. De meeste geschillen gaan over de verwijdering van een leerling. Het aantal adviezen dat ziet op de weigering toelating van een leerling met

¹ 1 augustus 2014

een extra ondersteuningsbehoefte is nagenoeg gelijk aan het aantal in 2023. Waar in 2023 een lichte stijging was te zien met betrekking tot het aantal zaken dat betrekking heeft op het ontwikkelingsperspectief, is het aantal in 2024 nagenoeg gelijk gebleven. Een verdere toelichting over de cijfers vindt u op pagina 13.

Aantal adviezen Landelijke Bezwaaradviescommissie

Toelaatbaarheidsverklaring

De LBT heeft aanzienlijk meer adviezen uitgebracht dan in 2023. In 2024 heeft 43 keer een advies uitgebracht. In 2023 was dit in totaal 30 keer. In 2023 was de LBT wat betreft het aantal uitgebrachte adviezen weer op hetzelfde niveau als in 2020. De LBT heeft toen 32 adviezen uitgebracht. Een verdere toelichting over de cijfers vindt u op pagina 23.

De stijging van het aantal zaken geldt niet enkel voor het domein passend onderwijs, maar ook voor de zaken bij andere commissies die Stichting Onderwijsgeschillen in stand houdt. Meer (recht)zoekenden wenden zich tot Stichting Onderwijsgeschillen voor informatie of het indienen van een zaak.

Aanleiding van het onderzoek door de KBA Nijmegen

Het 10-jarig bestaan van de GPO was aanleiding voor het Expertisecentrum van Onderwijsgeschillen om het werk van de GPO onder de loep te laten nemen. In opdracht van het Expertisecentrum heeft onafhankelijk onderzoeksinstituut KBA Nijmegen onderzoek uitgevoerd.

De manier waarop het bevoegd gezag de regie neemt, lijkt een succesfactor te zijn voor een vlotte plaatsing van een leerling op een passende school. En daarmee het voorkomen of verminderen van thuiszitten. Vanuit deze gedachte heeft de KBA Nijmegen onderzoek gedaan om meer inzicht te krijgen in de factoren die het nemen van een effectieve regie door het bevoegd gezag bevorderen of belemmeren. Daarbij wordt de juridische en maatschappelijke context, waarin een bevoegd gezag opereert, onderzocht en de omgang met betrokkenen vanuit de communicatiewetenschap beschouwd. KBA Nijmegen was één van de uitvoerende partijen van het meerjarig evaluatieprogramma passend onderwijs en heeft veel kennis over dit thema.

De uitkomsten van het onderzoek: "Bevorderende en belemmerde factoren bij het nemen van regie bij passend onderwijs" zijn gepresenteerd tijdens het symposium en zijn te lezen

en te downloaden. Tevens zijn er aanbevelingen gedaan. Deze kunt u lezen op de [website](#) of op pagina van dit jaarverslag.

Symposium '10 jaar GPO: doorpakken voor de leerling'

Op 16 september 2024 heeft de GPO het symposium georganiseerd om kennis te delen vanuit de honderden adviezen die zij heeft uitgebracht. Tijdens deze middag heeft de LBVSO verschillende oplossingen gepresenteerd over het vergroten van de bekendheid van de GPO, zoals het opnemen van informatie op de website van de school. Uit de door hen uitgezette enquête bleek dat veel leerlingen nog onbekend zijn met de GPO. Verder hebben verschillende sprekers hun perspectief op de wereld van onderwijsgeschillen gegeven om deze te voorkomen of duurzamer op te lossen. Tijdens de deelsessies werd gesproken over zaken die de GPO raken, zoals het rapport van KBA Nijmegen, de participatie van de leerling, de mogelijkheid tot het doelmatig inzetten van de wettelijke voorschriften geschilprocedures en was er een "Meet & Greet" met leerlingen uit het vso. Met een afsluiter die verzorgd werd door de heer J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter van de GPO: "Laten we vooral met richtinggevende adviezen blijven komen en de bij een geschil betrokken partijen het vertrouwen blijven geven dat zij, met de hulp van het (richtinggevend) advies van de GPO, samen in staat zijn tot een oplossing te komen."

Landelijke Verbeteraanpak passend onderwijs en de Geschillencommissie passend onderwijs

Interessant is nog om te vermelden dat in de derde voortgangsrapportage verbeteraanpak passend onderwijs primair en voortgezet onderwijs het voornemen is bevestigd om de GPO een permanente status te geven, omdat de GPO voorziet in een maatschappelijke behoefte. Waar eerder door de Minister werd gestuurd op het bindend maken van adviezen van de Commissie blijkt een dergelijke formalisering niet nodig, omdat dit niet bijdraagt aan de doelstelling van het passend onderwijs.

Symposium 10 jaar Landelijke Bezwaaradviescommissie

Toelaatbaarheidsverklaring

Op 25 maart 2015 heeft de LBT haar eerste advies uitgebracht. Om terug te blikken, maar ook vooruit te kijken, is op 25 maart 2025 een symposium voor samenwerkingsverbanden georganiseerd. Hierover leest u meer op onze [website](#) en in het jaarverslag van 2025.

Wet versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs

In 2024 is de wet Versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs aangenomen. Vanaf 1 januari 2025 is elk samenwerkingsverband verplicht een ouder- en jeugdsteunpunt in te richten. Per 1 augustus 2025 vervalt het schoolondersteuningsprofiel; in plaats daarvan moet het ondersteuningsaanbod voortaan opgenomen worden in de schoolgids. Bovendien krijgen leerlingen vanaf diezelfde datum het recht om gehoord te worden bij het opstellen van hun ontwikkelingsperspectief.

De ontwikkelingen binnen het onderwijsveld vragen om een kritische blik en een voortdurende inzet op kwaliteit. Ook na tien jaar blijven onze commissies hierin een waardevolle schakel: ze dragen met hun expertise bij aan de verdere versterking van de kwaliteit van het onderwijs.

Leerlingparticipatie bij de Geschillencommissie passend onderwijs en de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring

Stichting Onderwijsgeschillen is in 2021 gestart met het project Positie van de Leerling om bij te dragen aan de naleving van het VN-Kinderrechtenverdrag. Op grond van artikel 12 van dit verdrag heeft ieder kind, die in staat is om zijn of haar eigen mening te vormen, het recht die mening te uiten over zaken die hem/haar aangaan. Het doel van het project is om de participatie van leerlingen in procedures van de GPO, LBT en ook de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) te verbeteren, zodat deze commissies het belang van de leerling beter kunnen wegen in de advisering.

Op 1 september 2023 zijn de commissies gestart met de nieuwe werkwijze van het participeren van de leerlingen. Leerlingen kunnen sindsdien op andere manieren participeren dan enkel ter zitting. De informatie en communicatie vanuit de commissies is specifiek gericht aan de leerling.

Het jaar 2024 heeft in het teken gestaan van het monitoren van de nieuwe werkwijze. In oktober 2023 is een monitoringsgroep samengesteld, bestaande uit de projectgroep en een afvaardiging van leden van de betrokken commissies. Met de monitoringsgroep is een onderzoeksmethode vastgesteld om de werkwijze zowel kwantitatief als kwalitatief systematisch en valide te volgen. De eindrapportage van de resultaten zal in juni 2025 worden gedeeld tijdens een symposium.

Cijfers leerlingen die hebben geparticipeerd bij GPO

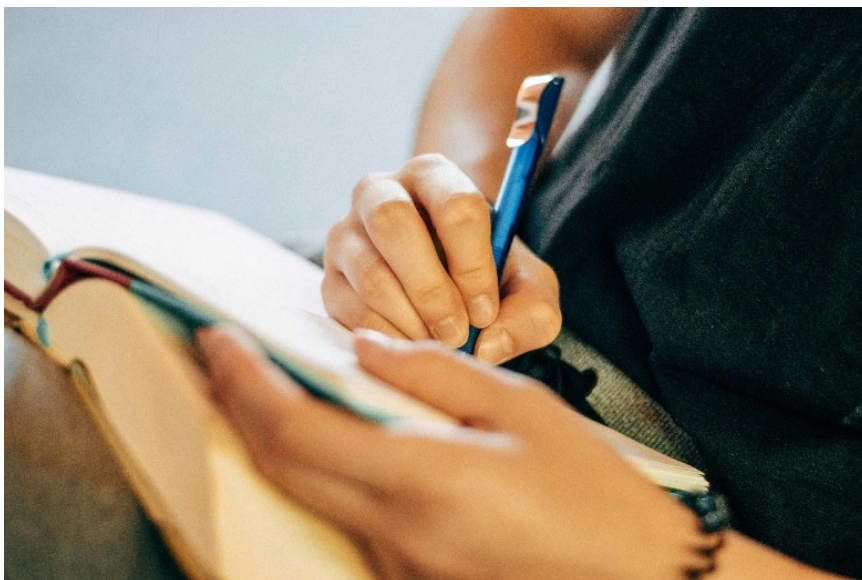
In 2024 hebben 19 leerlingen geparticipeerd. In 16 gevallen was sprake van verwijdering, 2 zaken gingen over weigering toelating en 1 zaak over het ontwikkelingsperspectief.

- ❖ 8 leerlingen hebben hun mening gegeven tijdens de hoorzitting.
- ❖ 2 leerlingen hebben hun mening gegeven tijdens de hoorzitting én een brief geschreven aan de GPO.
- ❖ 4 leerlingen hebben in een brief aan de GPO hun mening gegeven.
- ❖ 2 leerlingen zijn separaat gehoord door de Voorzitter voorafgaand aan de zitting, in aanwezigheid van een secretaris.
- ❖ 2 leerlingen hebben een vlog ingediend.
- ❖ 1 leerling heeft een audio-opname ingediend.

Cijfers leerlingen die hebben geparticipeerd bij de LBT

In 2024 hebben 7 leerlingen geparticipeerd.

- ❖ 3 leerlingen zijn separaat gehoord door de orthopedagoog, waarvan 1 digitaal.
- ❖ 3 leerlingen hebben tijdens de hoorzitting hun mening aan de LBT gegeven.
- ❖ 1 leerling heeft den een brief geschreven.

Geschillencommissie passend onderwijs

Samenstelling van de Commissie in 2024

- ❖ mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter
- ❖ mr. dr. C. van Eck, vicevoorzitter
- ❖ prof. dr. mr. R. van Schoonhoven, vicevoorzitter
- ❖ drs. R. Aerden, lid
- ❖ H. Ait Oumghar, lid
- ❖ S. Haak MSc, lid
- ❖ drs. W.D. Hajonides van der Meulen
- ❖ dr. F. Kaspers, lid
- ❖ P.J. Kuiper, lid
- ❖ G.J. Leeftang BSW, lid
- ❖ drs. L.F.P. Niessen, lid
- ❖ drs. M.H.W.C. Voeten, lid
- ❖ drs. J.P.M. Wichers-Bots, lid
- ❖ A.M.G. Wijnands, lid
- ❖ drs. W.A.J.J. Willems, lid

Inleiding over het werk van de Commissie

De Commissie is bevoegd om geschillen te behandelen die verband houden met de (weigering van) toelating van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, de vast- en bijstelling van het ontwikkelingsperspectief en de verwijdering van (alle) leerlingen.

De daarvoor geldende wettelijke bepalingen:

1. artikel 43 lid 2 Wet op het primair onderwijs (WPO) verwijst naar:

- artikel 40 lid 3, 4, 5 en 11 WPO (toelaten & verwijderen)
- artikel 40a lid 1, 2 en 5 WPO (het ontwikkelingsperspectief + handelingsdeel)

2. artikel 45 lid 2 Wet op de expertisecentra (WEC) verwijst naar:

- artikel 40 lid 4, 5, 6 en 18 WEC (toelaten & verwijderen)
- artikel 41 lid 2, onder a WEC (het oordeel van de Commissie van onderzoek *)
- artikel 41a, lid 1, 2 en 5 WEC (het ontwikkelingsperspectief + handelingsdeel)

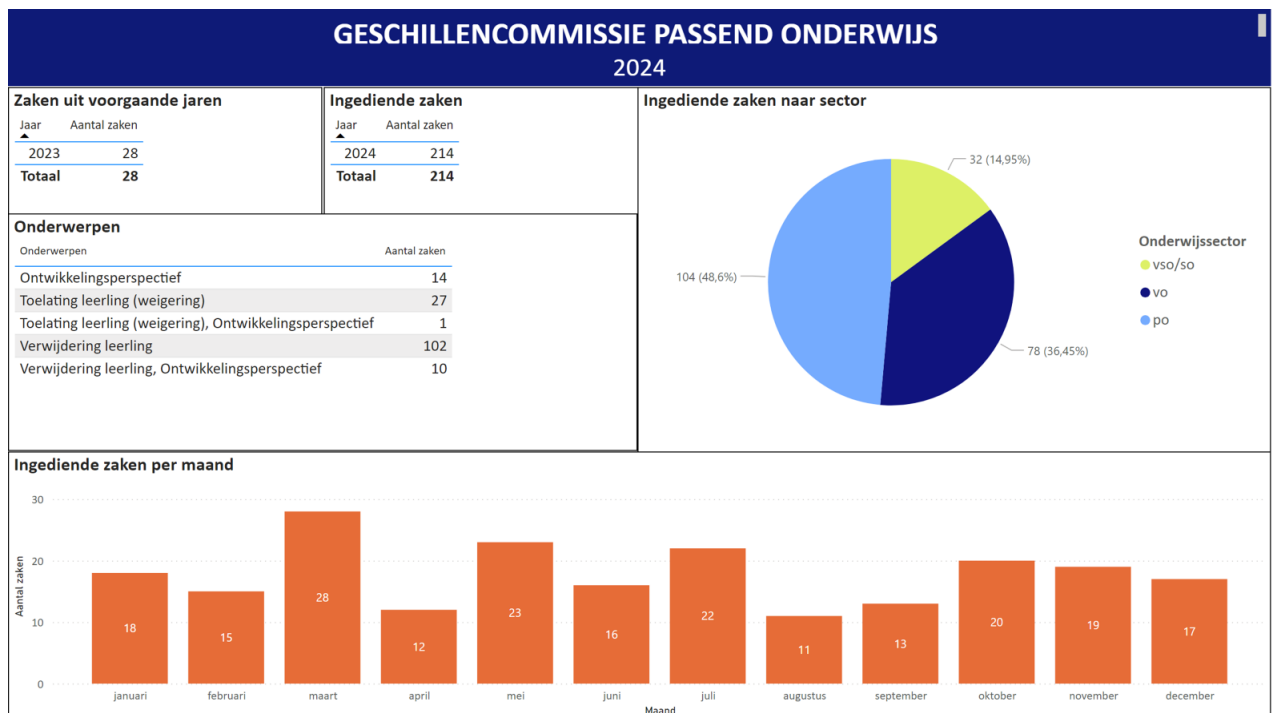
*De Commissie van onderzoek is ingesteld door een onderwijsinstelling voor cluster 1 of 2.

Artikel 41 lid 2 onder a WEC bepaalt dat de Commissie van onderzoek tot taak heeft "te beoordelen of een kind gezien zijn handicap voor het onderwijs op de instelling in aanmerking komt, dan wel in aanmerking komt voor begeleiding door de instelling indien het kind is of wordt ingeschreven op een school als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs of de Wet op het voortgezet onderwijs, met dien verstande dat het oordeel van de Commissie betrekking heeft op een door haar te bepalen periode."

3. artikel 12.34 Wet voortgezet onderwijs (WVO 2020) verwijst naar:

- artikel 2.44 lid 1, 2 en 4 WVO 2020 (het ontwikkelingsperspectief + handelingsdeel)
- artikel 8.9 en 8.15 lid 2 WVO 2020 (definitieve verwijdering & aanmelding)

Overzicht van het totaal aantal geschillen in 2024

Toelichting op de cijfers

In 2024 zijn er bij de GPO 214 verzoeken ingediend. De meeste verzoeken hebben betrekking op leerlingen in het primair onderwijs. In maart 2024 is het hoogste aantal

zaken ingediend, de minste zaken zijn in augustus 2024 ingediend. Bij de Commissie zijn met name geschillen ingediend over de verwijdering van een leerling.

Overzicht afgehandelde zaken

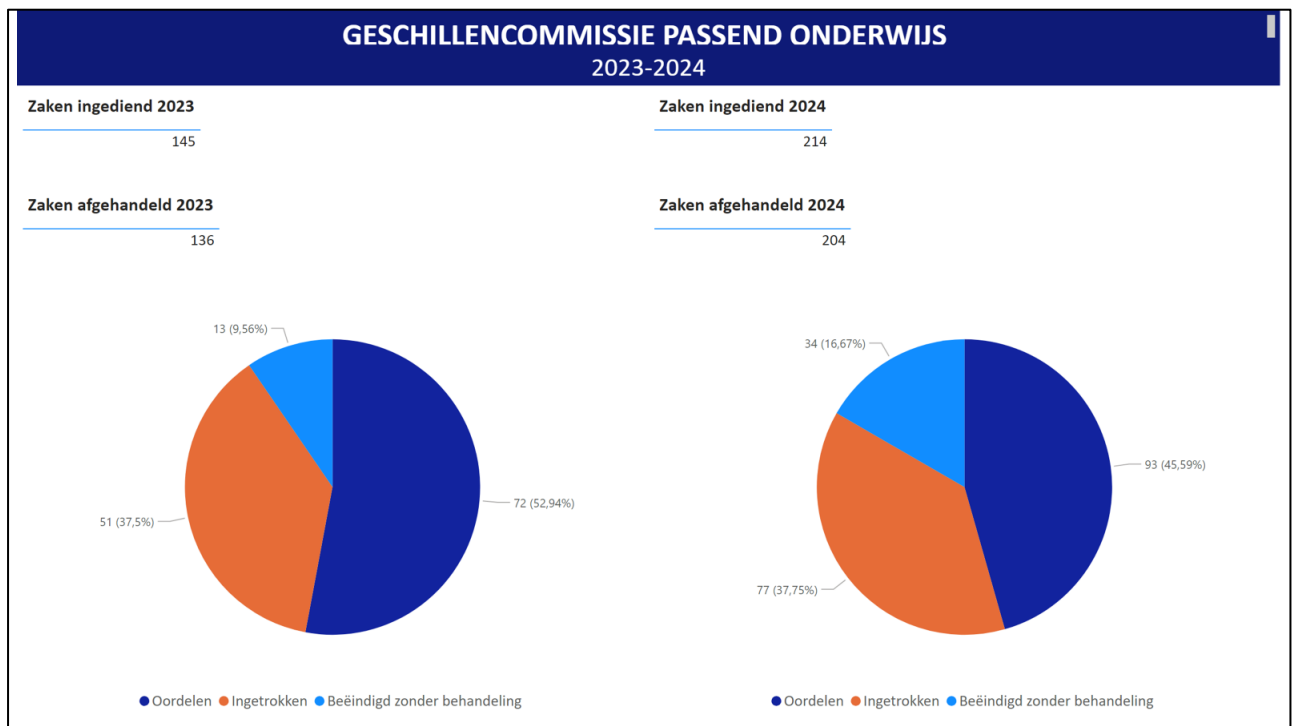
Toelichting op de cijfers

Het aantal adviezen dat is uitgebracht is 93. Dit betekent dat in zo'n 44% van de ingediende zaken advies is uitgebracht. De overige zaken zijn wel door het secretariaat in behandeling genomen, maar daarbij is het niet tot een advies bij de GPO gekomen. Het komt met enige regelmaat voor dat door ouders een verzoek bij de Commissie wordt ingediend, maar dat het alsnog tot een oplossing tussen partijen komt. Dit kan voorafgaand aan de hoorzitting zijn, maar ook tijdens de hoorzitting. In 2024 zijn zo'n 77 verzoeken ingetrokken. Dit is bijna 36% van de verzoeken die bij de GPO zijn ingediend. Daarnaast zijn er zaken waarbij een verzoek bij de GPO is ingediend, maar waarbij geen informatie wordt verstrekt waarover de zaak gaat. Het secretariaat van Stichting Onderwijsgeschillen vraagt om informatie, maar die blijft uit. Er zijn ook verzoeken, die feitelijk horen bij een andere commissie, die Stichting Onderwijsgeschillen in stand houdt. In overeenstemming met verzoekers worden zij naar de juiste commissie geleid. Het kan ook zijn dat het geen zaak is die door de GPO kan worden behandeld. In beide gevallen wordt de zaak gesloten.

Dit kwam in 27 zaken voor. Ook kan het zo zijn dat een ouder meerdere malen eenzelfde verzoek indient. Dit is 7 keer voorgekomen.

In 33 adviezen was het oordeel gegrond en 38 adviezen was het oordeel ongegrond.

Verlagjaar in vergelijking tot 2023

Toelichting op de cijfers

Het aantal verzoeken dat bij de GPO is ingediend, is toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Hierdoor is het aantal uitgebrachte adviezen ook gestegen. In 2023 heeft de GPO in 74 zaken advies uitgebracht en in 2024 waren dat er 93. Zoals voorgaande jaren gaan de meeste geschillen over verwijdering van een leerling. Het aantal adviezen dat betrekking heeft op de weigering toelating van een extra ondersteuningsbehoefte en ontwikkelingsperspectief is nagenoeg gelijk aan 2023. Het percentage waarbij de GPO gegrond of ongegrond heeft geoordeeld, is verwaarloosbaar. Verder valt op dat in maart 2024 de meeste zaken zijn ingediend, zo'n 28. In 2023 waren de meeste zaken in februari ingediend. Het ging toen om 20 zaken. In januari 2024 (18) zijn aanzienlijk meer zaken ingediend dan in januari 2023 (5). Verder zijn de meeste zaken in mei (23) en juli (22) ingediend. In oktober en november 2024 was het aantal ingediende zaken weer op het niveau van voorgaande jaren, waarbij in 2023 sprake was van een kleine afwijking van die

lijn. In dat jaar was het aantal zaken in oktober en november lager dan in de maand december.

Uitgelicht

In 2024 heeft de Commissie veel verzoeken behandeld, waarvan drie zaken hieronder zijn uitgelicht. Dit omdat de adviezen een heldere inkijk geven in de beoordeling van de Commissie. De samenvattingen treft u hieronder aan met een verwijzing naar het een artikel op de website waarin het advies is uitgelicht.

Advies Geschillencommissie passend onderwijs over verwijdering, de grens en de blokkering van de zorgplicht - Onderwijsgeschillen

Het gedrag van een leerling overstijgt de ondersteuningsmogelijkheden van een reguliere basisschool ook na een-op-een-begeleiding. Een traject bij jeugdzorg, een observatie vanuit het speciaal onderwijs en een psychodiagnostisch rapport wijzen er volgens de moeder van de leerling niet op, dat haar zoon is aangewezen op speciaal onderwijs. Zij verlangt anonimisering van het onderwijskundig rapport voordat de school voor speciaal onderwijs beoordeelt of die de leerling kan inschrijven.

Toelichting

De diverse analyses door deskundigen die tijdens en na het door de leerling klassikaal gevolgd onderwijs zijn gedaan, laten een doorlopende lijn zien in gedragsproblematiek. De eis van de moeder dat het onderwijskundig rapport volledig is geanonimiseerd, strekt verder dan het Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens. De eis blokkeert het vervullen van de zorgplicht. Onder deze omstandigheid heeft de school voldaan aan zijn zorgplicht en is niet verplicht tot het vinden van een andere school voor de leerling. Het verzoek is ongegrond. [Lees hier het advies.](#)

Advies over ontwikkelingsperspectief (opp): Geschillencommissie passend onderwijs verduidelijkt eisen aan opp - Onderwijsgeschillen

Een vo-school verwerkt de door de ouder geplaatste opmerkingen bij een concept-opp. De school brengt daarop versie 2 uit en wil daarover overleg aangaan met de ouder. Enige tijd voor dat overleg dient de ouder nieuwe wijzigingsvoorstellen in. De school annuleert het overleg, en legt de wijzigingsvoorstellen voor aan de eigen advocaat. De ouder dient vervolgens een geschil in bij de Commissie.

Toelichting

Het verzoek is voortijdig ingediend. Omdat over het opp nog geen overleg is gevoerd, kan nu nog niet worden bepaald op welke punten partijen het met elkaar oneens zijn. De relatie tussen partijen blijkt te zijn verhard. De Commissie voegt daarom ter informatie een uitgebreide notitie toe aan het advies over de bedoeling en de kaders van het opp.

[Lees hier het advies.](#)

Advies Geschillencommissie passend onderwijs over de toelating tot cluster 2-onderwijs

Een leerling met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) volgt onderwijs op een reguliere basisschool met een ondersteuningsarrangement vanuit cluster 2. De basisschool stelt dat zij niet langer kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling en vindt speciaal onderwijs cluster 4 passend voor de leerling.

Bijstelling opp

De school heeft een opp bijgesteld voor de leerling en dit opp gebruikt voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs cluster 4 (tlv-so). De ouders van de leerling vinden dat het bijgestelde opp geen actueel beeld omvat van de ondersteuningsbehoefte van hun zoon. De school heeft geen op overeenstemming gericht overleg (oogo) gevoerd met hen. Ook hebben zij niet ingestemd met het handelingsdeel van het opp. Volgens de ouders is het opp oneigenlijk gebruikt, enkel voor de aanvraag van een tlv.

Weigering toelating

Volgens de ouders is cluster 2-onderwijs passend, vanwege de ernstige mate van TOS die is vastgesteld bij hun zoon. De cluster 2-instelling had daarom hun zoon moeten toelaten.

Toelichting

Bijstelling opp

Het bijgestelde opp is tot stand gekomen zonder dat oogo heeft plaatsgevonden. Onder oogo wordt verstaan dat de school een open en reëel overleg voert met de ouders van de leerling over het opp. De multidisciplinaire overleggen, die hebben plaatsgevonden in aanwezigheid van de ouders, en het aanbieden van het bijgestelde opp aan de ouders via een digitaal systeem, kunnen niet worden beschouwd als oogo. Wanneer duidelijk is dat de school en de ouders van mening verschillen over de ondersteuningsbehoefte van de leerling, en daarmee de passende vorm van onderwijs, is het juist van belang dat oogo zorgvuldig wordt gevoerd.

Weigering toelating

De Commissie van Onderzoek (CvO) van de cluster 2-instelling kon op basis van de landelijke Richtlijnen Siméa oordelen dat de leerling niet in aanmerking komt voor cluster 2-onderwijs. De instelling heeft deugdelijk onderbouwd dat voor een toelating tot cluster 2-onderwijs, bij leerlingen met TOS, niet enkel de ernstmaat leidend is, maar dat het ook gaat om de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het ontbreken van informatie over de ondersteuningsbehoefte van een leerling, kan er dan toe leiden dat een leerling niet wordt toegelaten tot cluster 2-onderwijs. [Lees hier het advies](#)

Adviezen van de Commissie in 2024

Lees [hier](#) de adviezen van de Geschillencommissie passend onderwijs in 2024.

Overige activiteiten van de Geschillencommissie passend onderwijs in 2024

❖ **Training over Onderwijs versus Jeugdhulp (Stimulanz)**

Op 11 en 16 januari 2024 hebben medewerkers en commissieleden de training "Onderwijs en Jeugdhulp" gevolgd. Deze training werd verzorgd door Stimulanz. Bij de training was onder andere aandacht voor definities uit de Jeugdwet en het Burgerlijk Wetboek. Welke partijen zijn betrokken bij de inzet van jeugdhulp in het geval van een vrijwillig of gedwongen kader. Wat zijn de taken en verplichtingen van die partijen? Wat zijn de knelpunten bij de inzet van ondersteuning en de hulp vanuit het perspectief van scholen enerzijds en gemeenten anderzijds.

❖ **Werkbezoek aan De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) Amsterdam**

Op 22 mei 2024 hebben de leden van de LKC samen met leden van de GPO en de LBT en medewerkers van Onderwijsgeschillen op uitnodiging van de rector van De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) een werkbezoek afgelegd aan deze school. DENISE biedt tweetalig (publiek) basisonderwijs en voortgezet onderwijs aan met een internationale focus. De onderbouw van het voortgezet onderwijs kent een 3-jarige brugklas. De bovenbouw heeft een Nederlandstalig examenprogramma vmbo-tl en havo en een Engelstalig International Baccalaureate diploma programme (IB-DP). In het schoolgebouw zijn zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs gevestigd en de leerlingen van het basisonderwijs en voortgezet onderwijs komen elkaar in de gangen tegen. Het was boeiend om te zien hoe het basisonderwijs en voortgezet onderwijs

in één schoolgebouw vorm hadden gekregen en op welke wijze er op verschillende onderwijsniveaus wordt gedifferentieerd in het onderwijsaanbod.

❖ **Plenaire vergadering van de Commissie**

Op 30 mei 2024 heeft de jaarlijkse plenaire vergadering van de Commissie plaatsgevonden waarbij kennis is uitgewisseld, (toekomstige) ontwikkelingen zijn besproken en is geëvalueerd.

❖ **Bijeenkomst bij OCW over passend onderwijs**

Op 31 mei 2024 is het Ministerie van OCW, samen met vertegenwoordigers van de Ouder- en Jeugdsteunpunten, ouders, leerlingen en zoveel mogelijk relevante stakeholders, waaronder voorzitters van de GPO en medewerkers van Onderwijsgeschillen, in gesprek gegaan over de overzichtsplaat passend onderwijs, waarop ook de escalatieladder komt te staan. Hierbij stond centraal welke routes ouders kunnen lopen om passend onderwijs voor hun kind te realiseren.

❖ **Onderzoek naar de Bevorderende en belemmerende factoren bij het nemen van regie bij passend onderwijs, uitgevoerd door KBA Nijmegen.**

Voor meer informatie kunt u naar de website van Stichting Onderwijsgeschillen. Het onderzoek is [hier](#) in pdf te downloaden.

❖ **Symposium 10 jaar GPO: doorpakken voor de leerling**

Op 16 september 2024 heeft de GPO een symposium georganiseerd vanwege haar 10-jarig bestaan. Voor meer informatie kunt u naar de [website](#) van Stichting Onderwijsgeschillen.

Meer informatie

[Geschillencommissie passend onderwijs](#)

Landelijke Bezwaaradviescommissie

Toelaatbaarheidsverklaring

Samenstelling van de Commissie in 2024

- ❖ mr. R. van de Water, voorzitter
- ❖ mr. A.K. Mireku, vicevoorzitter
- ❖ mr. K. Naganathar, vicevoorzitter
- ❖ mr. A.G.J. van Ouwerkerk, vicevoorzitter
- ❖ drs. G. Broekman, lid
- ❖ drs. A.H.T. Gieling, lid
- ❖ drs. A.M. van der Hoek, lid
- ❖ drs. A. Sikkema, lid
- ❖ drs. C. van Vliet, lid
- ❖ drs. W.A.J.J. Willems, lid

Korte inleiding over het werk van de Commissie

Het samenwerkingsverband beslist of een leerling toelaatbaar is tot het speciaal basisonderwijs (sbo), (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) of praktijkonderwijs. Ook bepaalt zij of een leerling recht heeft op leerwegondersteunend onderwijs (lwoo). Zijn de ouders of de school het niet eens met de beslissing van het samenwerkingsverband, dan kunnen zij binnen 6 weken bezwaar maken.

Wat gebeurt er na een bezwaar?

Na een bezwaar kan het samenwerkingsverband advies vragen aan de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). Deze commissie geeft advies en op basis daarvan neemt het samenwerkingsverband een beslissing op bezwaar.

Welke regels gelden er?

Bij de bezwaarprocedure gelden de regels van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Ook moet de adviescommissie voldoen aan specifieke eisen uit artikel 7:13 van deze wet.

Hoe werkt de adviescommissie?

Het samenwerkingsverband is wettelijk verplicht om een adviescommissie te hebben voor bezwaren. Zij kunnen zelf zo'n commissie opzetten of zich aansluiten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). Alleen als ze bij de LBT zijn aangesloten, kunnen ze advies bij deze commissie vragen.

In 2024 aangesloten bij de LBT

75 samenwerkingsverbanden primair onderwijs

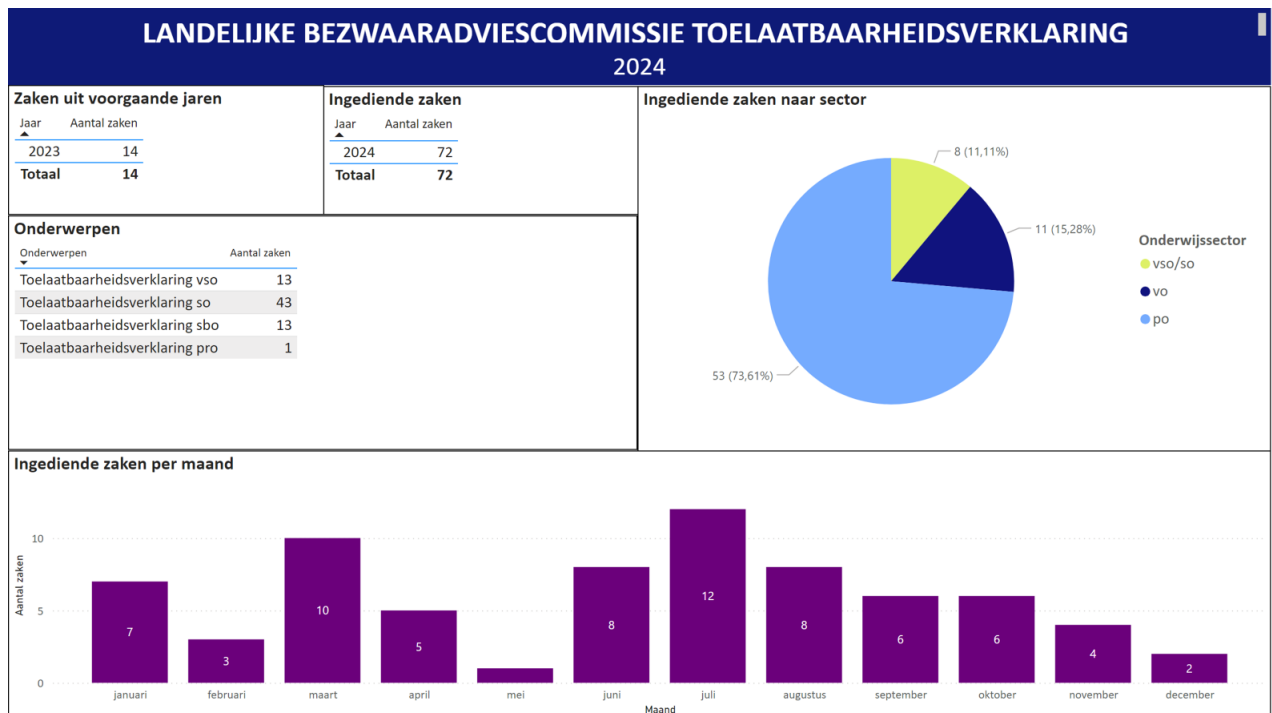

74 samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs

De Commissie brengt advies uit over het bezwaarschrift dat tegen het tlv-besluit bij het samenwerkingsverband is ingediend. Het oordeel kan ten behoeve van het jaarverslag worden onderscheiden in de volgende categorieën:

Categorie:	
Ongegrond	Het tlv-besluit kan onveranderd worden gehandhaafd.
Geground <i>herstelbaar</i>	Geconstateerde tekortkomingen aan het besluit zijn mogelijk te repareren voor de beslissing op bezwaar.
Geground <i>niet herstelbaar</i>	Geadviseerd wordt dat het tlv-besluit niet wordt gehandhaafd.
Niet-ontvankelijk	Het bezwaarschrift is niet inhoudelijk beoordeeld, omdat het bijvoorbeeld zonder geldige reden(en) te laat is ingediend. Het tlv-besluit kan worden gehandhaafd.

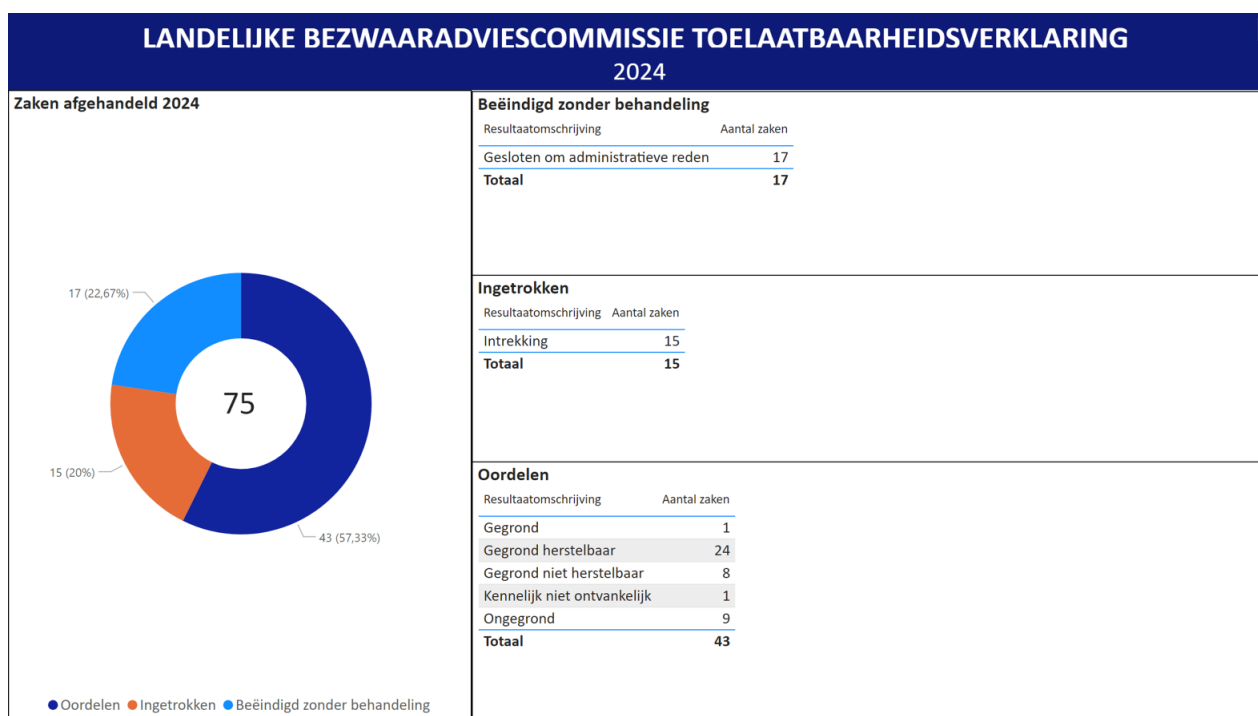
Overzicht van het totaal aan geschillen in 2024

Toelichting op de cijfers

Bij het aantal ingediende zaken staat 72 (in de maanden maart en juli 2024 zijn de meeste zaken ingediend). Hiervan hadden zo'n 43 zaken betrekking op een tlv-so, gevolgd door zaken over de tlv-vso en tlv-sbo.

Afgehandelde zaken

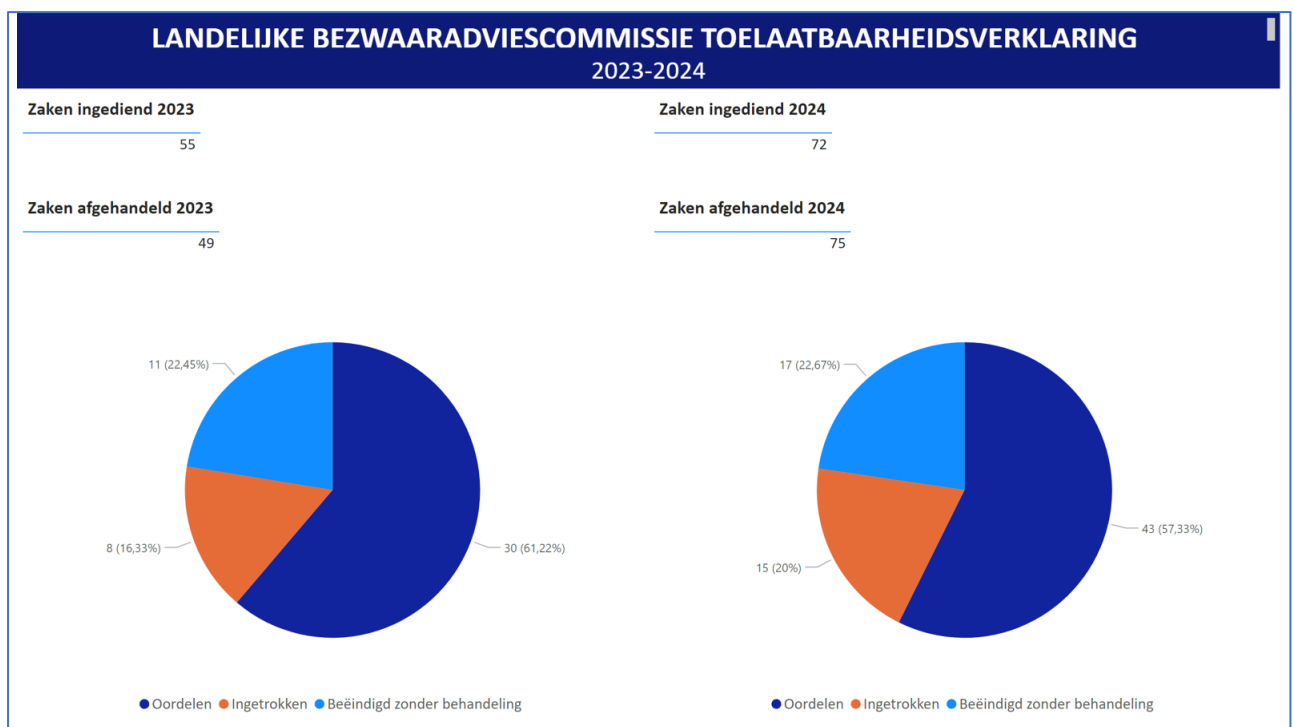

Toelichting op de cijfers

In 2024 heeft de Commissie in totaal 43 adviezen uitgebracht. Het aantal zaken dat is afgehandeld, is 75. Het voorgaande betekent dat de Commissie niet in alle zaken een advies heeft uitgebracht. Daar kunnen de volgende verklaringen voor worden gegeven. Het komt met enige regelmaat voor dat ouders het bezwaarschrift rechtstreeks bij de LBT indienen. In dat geval worden ouders door het secretariaat van Onderwijsgeschillen geïnformeerd en stuurt het secretariaat het bezwaarschrift door naar het samenwerkingsverband. Daarna wordt de zaak afgesloten. Zo nu en dan wordt een zaak ingediend, waarbij is aangegeven dat het voor de LBT is, maar er informatie ontbreekt. Nadat meermaals op het verzoek tot informatie geen reactie is gekomen, wordt de zaak gesloten. Ook komt het voor dat een zaak bij de Commissie wordt ingediend, die niet voor haar is bedoeld, maar voor een andere Commissie die Stichting Onderwijsgeschillen in stand houdt. Met instemming van ouders wordt het dossier doorgeleid naar de geëigende commissie. In 2024 zijn 17 zaken gesloten zonder behandeling door de LBT. In 2024 zijn zo'n 15 verzoeken ingetrokken. Dit is bijna 20% van de zaken die bij de LBT zijn ingediend. Dit zijn zaken waarbij er wel een verzoek tot advies bij de Commissie is ingediend, maar er alsnog een oplossing tussen partijen komt. Dit kan voorafgaand aan de hoorzitting zijn, maar ook tijdens de hoorzitting of zelfs daarna.

In 24 van de 43 adviezen heeft de Commissie geoordeeld dat de tlv in stand kan blijven, maar dat bepaalde gebreken nog wel hersteld dienen te worden. Het kan zijn dat het tlv-besluit niet voldoende is gemotiveerd en/of een deskundigenadvies te algemeen beschrijvend van aard is en daardoor niet helder is waarom de deskundige bijvoorbeeld sbo passend vindt voor een leerling. Het aantal adviezen waarin de Commissie heeft geoordeeld dat de tlv niet in stand kan blijven, is nagenoeg gelijk aan het aantal adviezen waarin de tlv wel in stand kan blijven.

Verslagjaar in vergelijking tot 2023

Toelichting op de cijfers

Het aantal verzoeken van de samenwerkingsverbanden om advies uit te brengen na het ontvangen van een bezwaarschrift tegen de afgegeven tlv is ten opzichte van 2023 gestegen. Hiermee is ook het aantal adviezen dat in 2024 door de Commissie is uitgebracht, gestegen naar 43. In 2023 waren dit 30 adviezen. In de maand juli is, evenals in voorgaande jaren, een verhoging van het aantal ingediende zaken te zien. Naast juli is ook in augustus 2024 een piek te zien van het aantal ingediende zaken. In 2023 was een stijging van ingediende zaken in september 2023 te zien. Verder valt op dat in de maanden januari en maart meer zaken dan vorig jaar zijn ingediend. In het 2023 waren in januari tot en met mei 10 zaken ingediend. In 2024 werden in die periode 25 zaken ingediend.

Zoals in 2023 gaan de meeste zaken over de afgifte van een tlv-so. Deze zaken worden gevolgd over een tlv-vso en tlv-sbo.

Er is ten opzichte van 2023 een stijging van zo'n 19% van het aantal adviezen met het oordeel "gegrond herstelbaar". Het aantal adviezen met "gegrond niet herstelbaar" is gedaald met zo'n 18%. Het aantal adviezen met het oordeel "ongeground" is vrijwel gelijk gebleven. Het voorgaande past in de trend van de voorgaande jaren waarbij er van de adviezen een lerend effect uitgaat en de LBT niet ambtshalve gebreken opspoot.

Uitgelicht

In 2024 heeft de Commissie veel verzoeken behandeld, waarvan drie zaken hieronder zijn uitgelicht. Dit omdat de adviezen een heldere inkijk geven in de beoordeling van de Commissie. De samenvattingen treft u hieronder aan met een verwijzing naar het advies.

De toelaatbaarheidsverklaring voortgezet speciaal onderwijs kan in stand blijven na motiveringsherstel

Situatie

De school constateert dat de leerling wordt overvraagd op sociaal-emotioneel gebied. De leerling heeft moeite met directe feedback, hij vindt het lastig om door te zetten en hij volgt zijn eigen aanpak. De leerling heeft weinig zelfvertrouwen, een laag zelfbeeld en hij komt moeilijk tot werken. De leerling is moeilijk aan te sturen en vertoont verstoring gedrag voor andere leerlingen. De school zet extra hulp en ondersteuning in om aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling tegemoet te komen, maar concludeert dat regulier onderwijs onvoldoende aansluit bij wat de leerling nodig heeft. Er wordt een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs aangevraagd, en het samenwerkingsverband geeft deze af.

Advies van de Commissie

De Commissie adviseert bij de heroverweging van het bestreden besluit de toekenning van de toelaatbaarheidsverklaring in stand te houden en te voorzien van een daadkrachtige motivering.

Toelichting

De toelaatbaarheidsverklaring bevat geen voldoende draagkrachtige motivering, omdat hieruit niet kan worden afgeleid waarom de leerling is aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs. De deskundigenverklaringen geven voldoende aanleiding voor de afgifte van de toelaatbaarheidsverklaring. Bij de leerling is sprake van intensieve onderwijsbehoeften

op het gebied van didactiek, executieve functies, sociaal-emotioneel functioneren en welbevinden. In een reguliere setting kan, ook als er daarnaast sprake is van extra (externe) hulp en begeleiding, niet worden voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Op het voortgezet speciaal onderwijs is wel de kennis en kunde aanwezig om voor de leerling een structureel gunstige omgeving te creëren, waarin wordt voorzien in zijn behoefte aan structuur en succeservaringen. [Lees hier het advies.](#)

De toelaatbaarheidsverklaring speciaal basisonderwijs (tlv-sbo) kan niet in stand blijven, omdat niet duidelijk is waarom sbo passend zou zijn in plaats van het speciaal onderwijs (so), waar de leerling onderwijs volgt.

Situatie

De school voor speciaal onderwijs heeft geconstateerd dat de leerling geen verpleegkundige zorg meer nodig heeft en dat zij geen gebruik maakt van de paramedische ondersteuning en de mogelijkheid van de rustruimte op school. Daarbij meent de school dat de leerling een mooie ontwikkeling en meer zelfstandigheid laat zien waardoor het speciaal basisonderwijs een passende setting is (geworden). Er wordt een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal basisonderwijs aangevraagd, en het samenwerkingsverband geeft deze af.

Advies van de Commissie

De Commissie adviseert bij de heroverweging van het bestreden besluit de toekenning van de toelaatbaarheidsverklaring te herroepen door het in te trekken.

Toelichting

De toelaatbaarheidsverklaring bevat geen voldoende draagkrachtige motivering, omdat hieruit niet kan worden afgeleid waarom de leerling is aangewezen op speciaal basisonderwijs. De deskundigenadviezen die ten grondslag liggen aan de toelaatbaarheidsverklaring voldoen niet aan de hiervoor geldende eisen, aangezien deze zijn opgesteld door deskundigen die afkomstig zijn van de aanvragende school en de ontvangende school. Als het samenwerkingsverband de toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal basisonderwijs handhaaft, moeten er twee nieuwe deskundigenverklaringen komen van deskundigen die niet zijn betrokken bij de aanvragende en beoogde school en dient de toelaatbaarheidsverklaring deugdelijk gemotiveerd te worden. Bij de keuze van de deskundigen verdient het de voorkeur om ook te kiezen voor een jeugdarts, omdat een jeugdarts bij uitstek geschikt is om in te schatten wat de kwetsbaarheid en (medische) ondersteuningsbehoefte van de leerling is. [Lees hier het advies.](#)

Bezwaar tegen weigering afgifte toelaatbaarheidsverklaring. Het volgen van speciaal (basis)onderwijs is op dit moment te veeleisend voor de leerling

Situatie

De school heeft vanaf de start van de leerling op de school zorgen over zijn functioneren en ontwikkeling. De leerling lijkt weinig besef te hebben van de regels en routines in de klas en volgt vaak zijn eigen koers. Het lukt hem nog niet om volledige schooldagen bij te wonen, en de uren dat hij aanwezig is, lijken hem veel energie te kosten en veroorzaken stress. De leerling heeft een korte concentratiespanne, vertoont impulsief en rusteloos gedrag en hij communiceert voornamelijk via geluiden en gebaren. De school stelt dat zij, ondanks de ingezette hulp en begeleiding, niet langer kan voorzien in de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er wordt een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd. Het samenwerkingsverband heeft de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring afgewezen en geadviseerd om te starten met begeleiding en behandeling binnen de zorg.

Advies van de Commissie

Het besluit tot afwijzing van de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring kan in stand blijven, als deze wordt voorzien van een daadkrachtige motivering en twee nieuwe eigenstandig opgestelde deskundigenverklaringen.

Toelichting

De afwijzing van de aanvraag om een toelaatbaarheidsverklaring bevat geen voldoende draagkrachtige motivering. In het besluit staat niet onderbouwd waarom de leerling (nog) niet toe is aan een onderwijssetting. Dit motiveringsgebrek kan worden hersteld. Aan de afwijzing van de toelaatbaarheidsverklaring moeten twee eigenstandige deskundigenverklaringen ten grondslag liggen. Aan dit vereiste wordt niet voldaan wanneer één verklaring wordt opgesteld, waar de handtekeningen van twee deskundigen onder staan. Het samenwerkingsverband heeft kunnen concluderen dat de leerling op dit moment niet toe is aan een onderwijssetting. [Lees hier het advies](#)

Adviezen van de Commissie in 2024

Lees [hier](#) de adviezen van de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring over 2024

Overige activiteiten van de Commissie

❖ **Training over Onderwijs versus Jeugdhulp (Stimulanz)**

Op 11 en 16 januari 2024 hebben medewerkers en commissieleden de training "Onderwijs en Jeugdhulp" gevolgd. Deze training werd verzorgd door Stimulanz. Bij de training was onder andere aandacht voor definities uit de Jeugdwet en het Burgerlijk Wetboek. Welke partijen zijn betrokken bij de inzet van jeugdhulp in het geval van een vrijwillig of gedwongen kader. Wat zijn de taken en verplichtingen van die partijen? Wat zijn de knelpunten bij de inzet van ondersteuning en de hulp vanuit het perspectief van scholen enerzijds en gemeenten anderzijds.

❖ **Plenaire vergadering van de Commissie**

Op 24 april 2024 heeft de jaarlijkse plenaire vergadering van de Commissie plaatsgevonden waarbij kennis is uitgewisseld, (toekomstige) ontwikkelingen zijn besproken en is geëvalueerd.

❖ **Werkbezoek aan De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) Amsterdam**

Op 22 mei 2024 hebben de leden van de LKC samen met leden van de GPO en de LBT en medewerkers van Onderwijsgeschillen op uitnodiging van de rector van De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) een werkbezoek afgelegd aan deze school. DENISE biedt tweetalig (publiek) basisonderwijs en voortgezet onderwijs aan met een internationale focus. De onderbouw van het voortgezet onderwijs kent een 3-jarige brugklas. De bovenbouw heeft een Nederlandstalig examenprogramma vmbo-tl en havo en een Engelstalig International Baccalaureate diploma programme (IB-DP). In het schoolgebouw zijn zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs gevestigd en de leerlingen van het basisonderwijs en voortgezet onderwijs komen elkaar in de gangen tegen. Het was boeiend om te zien hoe het basisonderwijs en voortgezet onderwijs in één schoolgebouw vorm hadden gekregen en op welke wijze er op verschillende onderwijsniveaus wordt gedifferentieerd in het onderwijsaanbod.

Meer informatie: [Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring \(LBT\)](#)

Landelijke Arbitragecommissie

samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Samenstelling van de Commissie in 2024

- ❖ prof. dr. mr. R. van Schoonhoven, voorzitter
- ❖ drs. R.A. Boerman, lid namens de PO-Raad
- ❖ G.C.A.L. Klooster, lid namens de VO-raad
- ❖ J.E.M. de Kroon, plaatsvervangend lid namens de VO-raad
- ❖ drs. M.E. van der Meer - van den Berg, plaatsvervangend lid namens de VO-raad
- ❖ mr. O. Mulder, lid namens de PO-Raad
- ❖ B.B. Verkerk, lid namens de VO-raad

Rol van de Landelijke Arbitragecommissie Samenwerkingsverbanden passend onderwijs (LAS)

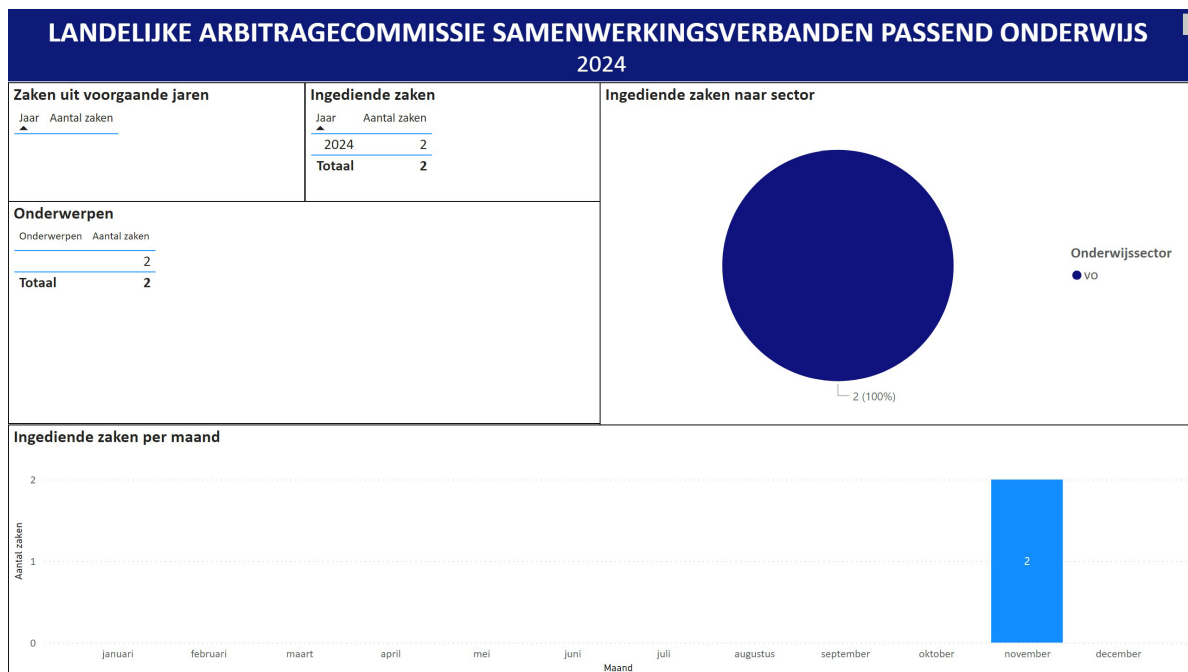
Conform de statuten van het samenwerkingsverband is de Landelijke Arbitragecommissie Samenwerkingsverbanden passend onderwijs (LAS) verantwoordelijk voor de behandeling van geschillen tussen het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen. Deze onafhankelijke Commissie biedt alle aangesloten samenwerkingsverbanden en schoolbesturen de mogelijkheid om meningsverschillen voor te leggen en te laten beslechten.

De Commissie behandelt geschillen over de volgende onderwerpen:

- ❖ De statuten van het samenwerkingsverband, ook in de oprichtingsfase.
- ❖ De onderlinge verhoudingen tussen het samenwerkingsverband en de aangesloten (scholen van de) bevoegde gezagen.
- ❖ Het door het samenwerkingsverband te voeren beleid over de extra ondersteuning voor leerlingen.
- ❖ De bekostiging van de extra ondersteuning en de verdeling van die bekostiging.

In 2024 zijn er twee geschillen voorgelegd aan de Commissie.

Overzicht van het aantal geschillen in 2024

Meer informatie:

[Landelijke Arbitragecommissie Samenwerkingsverbanden passend onderwijs](#)

Geschillencommissie oogo-jeugdplan

Samenstelling van de Commissie in 2024

- ❖ mr. dr. C. van Eck, voorzitter
- ❖ drs. B. Martens, lid op voordacht van de VNG
- ❖ drs. A.H.B. Timmerhuis, lid op voordracht van de PO-Raad en VO-raad

Korte inleiding over het werk van de Commissie

De Geschillencommissie oogo-jeugdplan adviseert bij geschillen over het concept-jeugdplan in het op overeenstemming gericht overleg (oogo) tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden. De Commissie behandelt geschillen die over onderwijsaspecten uit het concept-jeugdplan zijn ontstaan. Het samenwerkingsverband of het college van burgemeester en wethouders legt een geschil voor aan de Commissie en vraagt om advies of bemiddeling.

In 2024 zijn er geen geschillen voorgelegd aan de Commissie.

Meer informatie

[Geschillencommissie oogo-jeugdplan](#)

Geschillencommissie oogo- ondersteuningsplan

Samenstelling van de Commissie in 2024

- ❖ mr. dr. C. van Eck, voorzitter
- ❖ drs. B. Martens, lid op voordacht van de VNG
- ❖ drs. A.H.B. Timmerhuis, lid op voordracht van de PO-Raad en VO-raad

Korte inleiding over het werk van de Commissie

Samenwerkingsverbanden moeten minimaal één keer per vier jaar een ondersteuningsplan opstellen. Over het concept-ondersteuningsplan voeren de samenwerkingsverbanden op overeenstemming gericht overleg (oogo) met de gemeenten waaronder het samenwerkingsverband valt. De Geschillencommissie oogo-ondersteuningsplan behandelt geschillen die ontstaan bij dit oogo.

In 2024 zijn er geen geschillen voorgelegd aan de Commissie.

Meer informatie

[Geschillencommissie oogo-ondersteuningsplan](#)